

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Saksnummer :
Saksbehandler: Eirik J. Dobbedal
Dato: 07.06.2023

Protokoll fra styremøte 5. juni 2023

Saker: 2023/10–2023/24
Møtested: Velhuset, Jomfruland
Dato: 05.06.23
Kl.: Styremøte kl. 10:00–12:00 m. påfølgende lunsj og befaring som avslutning for Morten J. Johannessen kl. 13:00-15:15 med inviterte gjester.

Faste medlemmer som deltok:

Knut Jarle Sørдалen
Torstein Kiil
Kjell Ove Heistad
Viggo Nicolaysen

Varamedlemmer som deltok:

Henriette Fluer Vikre
Solfrid Rui Slettebakken

Faste medlemmer/varamedlemmer som hadde forfall:

Erling Krogh
Bjørn Kristoffer Dolva
Camilla Skjerven Langlo
Heidi Herum (deltok på befaring fra kl. 12:00-15:00)

Møteledelse:

Knut Jarle Sørдалen

Fra administrasjonen deltok:

Morten Johannessen
Eirik Johansen Dobbedal

Andre deltakere:

Protokollen ble sendt møtedeltakerne på e-post 06.06.2023. Merknader mottatt innen en uke er innarbeidet og protokoll er digitalt godkjent.

Sak 2023/10: Innkalling og sakskart.

Innkalling og sakskart godkjent.

Forslag fra Knut Jarle Sørдалen: Innkalling godkjennes. Av hensyn til tid snus sakskartet slik at orienteringssaker tas til slutt.

Vedtak: Innkalling godkjennes. Av hensyn til tid snus sakskartet slik at orienteringssaker tas til slutt.

Sak 2022/11: Orienteringer.

Torstein Kiil orienterte om:

- 16 ungdommer skal drive skjøtsel på Stråholmen sommeren 2023.
- 14 sauer m/ lam beiter Sørstrand.
- Høyonna starter 5. juni grunnet tørke.
- Følge opp rapporten som er bestilt fra BirdLife. Vipe-bestand på vei oppover på Stråholmen.
- Kulturlandskapsfilmen er nå fullfinansiert.

Forvaltere orienterte om:

- Oppstartssamling (Teams) for Samskag. Presentasjon av forskning på Skagerak og marine områder.
- Avgjørelse om Skaga-feltet.
- Forvaltningsplan for UKL-området. Forvalter ivaretar hensyn i nasjonalpark.
- Kontakt med kystverket om integrering av restriksjonsområder i løsningen kystinfo.no. Kystverket også forespurt om visning i appen «Båtfart», men dette er noe de ønsker å drøfte videre.
- Deltakelse på lyngbrenning Ytre Hvaler nasjonalpark
- Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden: Revisjon av ferdselsforbud i sjøfuglområder som ledd av planen. Tiltak jf. Oslofjordplan.
- Befaring med SNO i mars om gjennomføring av ulike oppgaver for nasjonalparken
- Eirik Dobbedal overtar som medl. I programstyret for Frisk Oslofjord 2 etter Morten Johannessen.
- Deltakelse på møte i Utvalgte kulturlandskap 30. mars, ivaretagelse av nasjonalparken i forvaltningsplan UKL.
- Oppfølging av byggetiltak på Styrmannsholmen. Gbnr. 7/161.
- Oppfølging av ulovlig bålfyring i NP. Dialog med DNT Sør. Viktig med informasjon til besøkende. Styret må ev. vurdere fremtidige sanksjoner i tilsvarende saker dersom

problemet vedvarer. Forvalter planlegger sanering av solgroper, bålplasser, varder m.m. i 2024.

- Kommende søknad om oppføring av uthus på Stangnes. Ønske fra DNT om å bygge kopi av gammelt uthus på eiendommen.
- Tilsluttet rammeavtale for mulighetsstudier og prosjektering av innfallsporter i nasjonalparker og andre verneområder.
- Eikegjerdet Holmsløyka ferdig.
- Befaring med Grenland data – påvist kabelbrudd mellom kamera og splitter i tårnet. Utbedres av Kragerø installasjon.

Sak 2023/12: Vedtak etter delegert myndighet: Tillatelse til flyvning med drone

Vedtatt til orientering.

Sak 2023/13: Vedtak etter delegert myndighet: Avslag på dispensasjon til lavtflyvning med helikopter

Vedtatt til orientering.

2023/14: Delegert vedtak: Tillatelse til motorferdsel, Ingjerd Guldal

Vedtatt til orientering.

2023/15: Delegert vedtak: Tillatelse til motorferdsel, Cathrine Bang

Vedtatt til orientering.

2023/16: Delegert vedtak: Tillatelse til flyvning med drone, VTFK

Vedtatt til orientering.

Sak 2023/17: Søknad om byggetiltak – gbnr. 7/163, Styrmannsholmen

Nasjonalparkforvalters innstilling

1. Styret i Jomfruland nasjonalpark gir tillatelse til å etablere vann- og avløpsledninger, samt lavspent strømkabel til sin eiendom gbnr. 7/163. Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 fjerde ledd h). med retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for Jomfruland nasjonalpark (2019).
2. Styret i Jomfruland nasjonalpark gir tillatelse til å etablere ett tilbygg på inntil 8 kvm på bygningen «Sjøblomsten» i forbindelse med innlegging av vann og avløp på eiendommen. «Sjøblomsten» står i matrikkelen oppført som «fritidsbolig» og anses som eiendommens primærbygg. Tilbygget settes på påler nedgravd i løsmasser. Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 fjerde ledd a). og retningslinjer til verneforskriften gitt i forvaltningsplanen for Jomfruland nasjonalpark (2019). Tilbygget plasseres som skissert i søknad.
3. Styret i Jomfruland nasjonalpark tillater ikke etablering av tilbygg til bad/våtrom på bygningen «Lillebo». Forvaltningsmyndigheten vurderer at tilbygget faller utenfor dispensasjonsadgangen i § 3 fjerde ledd a). Forvaltningsmyndigheten finner heller ikke grunnlag for å tillate tilbygget etter verneforskriften § 11.
4. Styret i Jomfruland nasjonalpark tillater ikke utvidelse av brygge med ca. 3 meter fra 9,2 til 12 kvm. Tiltaket avslås da forvaltningsmyndigheten mener dette er i strid med verneforskriften § 3 første og annet ledd og ikke finner grunnlag for at tiltaket kan

omfattes av dispensasjonsadgangen etter verneforskriften § 11 og naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen til punkt 1 og 2 gis med følgende vilkår:

- Ledningene (vann, strøm, avløp) skal legges i boret hull i fjell fra landtak under sjønivå til inntak i bygningen eller graves ned i løsmasser.
- Ledninger i sjø skal legges skånsomt på havbunnen. Bunnforhold skal i minst mulig grad forstyrres av legging.
- Det tillates ikke sprenging eller andre tiltak som etterlater varige, synlige spor i landskapet knyttet til legging av VA-løsning eller byggearbeid på eiendommen.
- Hvis det i rive/byggeperioden oppstår behov for beskyttelse av grunnen, skal det gjøres ved å legge ut gummimatter.
- Pumpekummen skal legges så tett på bygningen Sjøblomsten som mulig for å begrense tiltakets samlede arealpåvirkning.
- Det er ikke gitt dispensasjon til å fjerne trær av eik eller ask med diameter i brysthøyde mer enn 30 cm. Trær av denne størrelse kan ikke felles uten tillatelse etter de generelle dispensasjonsreglene. Ev. tiltak som påvirker vernede trær skal gjennomføres på en måte som ikke skader røtter eller tre.
- Etter gjennomførte tiltak skal landskapet settes tilbake. Nasjonalparkforvaltningen skal gis beskjed når byggeperioden nærmer seg avslutning for befaring, slik at det fortsatt er mannskaper og maskiner tilgjengelig ved behov for utbedringer.

Styrebehandling

Vedtak

Forvalters innstillig enstemmig vedtatt.

1. *Styret i Jomfruland nasjonalpark gir tillatelse til å etablere vann- og avløpsledninger, samt lavspent strømkabel til sin eiendom gbnr. 7/163. Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 fjerde ledd h). med retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for Jomfruland nasjonalpark (2019).*
2. *Styret i Jomfruland nasjonalpark gir tillatelse til å etablere ett tilbygg på inntil 8 kvm på bygningen «Sjøblomsten» i forbindelse med innlegging av vann og avløp på eiendommen. «Sjøblomsten» står i matrikkelen oppført som «fritidsbolig» og anses som eiendommens primærbygg. Tilbygget settes på påler nedgravd i løsmasser. Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 fjerde ledd a). og retningslinjer til verneforskriften gitt i forvaltningsplanen for Jomfruland nasjonalpark (2019). Tilbygget plasseres som skissert i søknad.*
3. *Styret i Jomfruland nasjonalpark tillater ikke etablering av tilbygg til bad/våtrom på bygningen «Lillebo». Forvaltningsmyndigheten vurderer at tilbygget faller utenfor dispensasjonsadgangen i § 3 fjerde ledd a). Forvaltningsmyndigheten finner heller ikke grunnlag for å tillate tilbygget etter verneforskriften § 11.*
4. *Styret i Jomfruland nasjonalpark tillater ikke utvidelse av brygge med ca. 3 meter fra 9,2 til 12 kvm. Tiltaket avslås da forvaltningsmyndigheten mener dette er i strid med verneforskriften § 3 første og annet ledd og ikke finner grunnlag for at tiltaket kan*

omfattes av dispensasjonsadgangen etter verneforskriften § 11 og naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen til punkt 1 og 2 gis med følgende vilkår:

- Ledningene (vann, strøm, avløp) skal legges i boret hull i fjell fra landtak under sjønivå til inntak i bygningen eller graves ned i løsmasser.
- Ledninger i sjø skal legges skånsomt på havbunnen. Bunnforhold skal i minst mulig grad forstyrres av legging.
- Det tillates ikke sprenging eller andre tiltak som etterlater varige, synlige spor i landskapet knyttet til legging av VA-løsning eller byggearbeid på eiendommen.
- Hvis det i rive/byggeperioden oppstår behov for beskyttelse av grunnen, skal det gjøres ved å legge ut gummimatter.
- Pumpekummen skal legges så tett på bygningen Sjøblomsten som mulig for å begrense tiltakets samlende arealpåvirkning.
- Det er ikke gitt dispensasjon til å fjerne trær av eik eller ask med diameter i brysthøyde mer enn 30 cm. Trær av denne størrelse kan ikke felles uten tillatelse etter de generelle dispensasjonsreglene. Ev. tiltak som påvirker vernede trær skal gjennomføres på en måte som ikke skader røtter eller tre.
- Etter gjennomførte tiltak skal landskapet settes tilbake. Nasjonalparkforvaltningen skal gis beskjed når byggeperioden nærmer seg avslutning for befaring, slik at det fortsatt er mannskaper og maskiner tilgjengelig ved behov for utbedringer.

Sak 2023/18: Drift av ferdselsteller på Stangnes

Nasjonalparkforvalters innstilling

Styret i Jomfruland nasjonalpark dekker den årlige lisenskostnaden knyttet til ferdselstelleren på Stangnes. Kunnskap om bruk av området er viktig for god og målrettet forvaltning og telleren vil bidra med konkrete brukstall for Stangnes-området.

Styret i Jomfruland nasjonalpark setter som vilkår at de får tilgang til besøksdata og fritt kan benytte dem i formidling og forvaltning av nasjonalparken.

Behandling

Forslag fra Torstein Kiil fremmet følgende tillegg:

Styret i Jomfruland nasjonalpark dekker den årlige lisenskostnaden knyttet til ferdselstelleren på Stangnes. Kunnskap om bruk av området er viktig for god og målrettet forvaltning og telleren vil bidra med konkrete brukstall for Stangnes-området.

Styret i Jomfruland nasjonalpark setter som vilkår at de får tilgang til besøksdata og fritt kan benytte dem i formidling og forvaltning av nasjonalparken.

Lisenskostnad dekkes i fem år. Forlengelse utover dette må godkjennes av nasjonalparkstyret.

Vedtak

Enstemmig vedtatt med tillegg:

Styret i Jomfruland nasjonalpark dekker den årlige lisenskostnaden knyttet til ferdselstelleren på Stangnes. Kunnskap om bruk av området er viktig for god og målrettet forvaltning og telleren vil bidra med konkrete brukstall for Stangnes-området.

Styret i Jomfruland nasjonalpark setter som vilkår at de får tilgang til besøksdata og fritt kan benytte dem i formidling og forvaltning av nasjonalparken.

Lisenskostnad dekkes i fem år. Forlengelse utover dette må godkjennes av nasjonalparkstyret.

2023/19: Rullering av tiltaksplan 2023-2026

Nasjonalparkforvalters innstilling

Forslag til tiltaksoversikt godkjennes med de merknader som ble lagt frem i møtet. Styret ber om ny sak med rullering av tiltaksplanen første halvår i 2024.

Behandling

Torstein Kiil foreslo følgende tillegg: *Stiplan og stikart for Jomfruland prioriteres. Rundløype og problematikk knyttet til Midtstien må avklares med Kragerø kommune. Midtstien endres fra 2. til 1. prioritet. Rundløypa må fylles med innhold. Nasjonalparkstyret og besøkscenteret samarbeider om å fylle rundløypa med informasjon og innhold. Forvalter og styret tar kontakt med grunneiere for å drøfte muligheter for Midtstien.*

Knut Jarle Sørдалen foreslo følgende tillegg: *Det utarbeides en enkel oversikt og plan for restaurering av steingjerder i nasjonalparken.*

Vedtatt

Vedtatt med tillegg.

Forslag til tiltaksoversikt godkjennes med de merknader som ble lagt frem i møtet. Styret ber om ny sak med rullering av tiltaksplanen første halvår i 2024.

- *Stiplan og stikart for Jomfruland prioriteres. Rundløype og problematikk knyttet til Midtstien må avklares med Kragerø kommune. Midtstien endres fra 2. til 1. prioritet. Rundløypa må fylles med innhold. Nasjonalparkstyret og besøkscenteret samarbeider om å fylle rundløypa med informasjon og innhold. Forvalter og styret tar kontakt med grunneiere for å drøfte muligheter for Midtstien.*
- *Det utarbeides en enkel oversikt og plan for restaurering av steingjerder i nasjonalparken.*

Sak 2023/20: Forvalters rutiner og delegasjon i Jomfruland nasjonalpark

Nasjonalparkforvalters innstilling

Veiledende retningslinjer

Samhandling mellom nasjonalparkstyret og forvalter og andre rutiner og forhold knyttet til forvaltningen. Vedtatt av nasjonalparkstyret 05.06.2023

Retningslinjene skal supplere og utdype nasjonalparkvedtekten. Offentlige myndigheter og organisasjoner har som regel utviklet et kvalitetssystem som beskriver i detalj prosesser og handlinger om saksbehandling og andre forhold i organisasjonen. Dette skaper en trygghet og en troverdighet som i neste ledd styrker beslutningstagningen. Nasjonalparken er en liten organisasjon, men kan likevel ha stor nytte av at prosesser, samhandling og andre rutiner er utviklet og iverksatt. Dette gjøres innenfor rammene av vedtektene, naturmangfolds loven og verneforskriftene. Også kunnskapsoppbygging, informasjon og formidling er en del av forvaltningen. Det vises til vedtektene for Jomfruland nasjonalparkstyre.

Styremøte og saksforberedelse

Innkalling og saksdokumenter sendes ut som spesifisert i kap. 7 i vedtekter for Jomfruland nasjonalparkstyre.

Protokoll fra styremøtet sendes til godkjenning på e-post etter styremøte. Styret får en uke til å kommentere protokoll. Innkomne tilbakemeldinger innarbeides før protokoll godkjennes elektronisk.

Hastesaker som kommer inn mellom styremøtene kan behandles i samråd med styret på e-post. Det skal fremgå av saksutredningen/ vedtaket at det er fattet i samråd med styret.

Rutiner ved planlegging og innkalling til møter i nasjonalparkstyret.

- Møtene til nasjonalparkstyret settes opp halvårlig. Møtekalender legges ut på nasjonalparkstyre.no
- Saker til behandling sendes normalt ut senest en uke før møtet. Innkalling to uker før møtet. Unntak kan gjøres når forvalter mottar søknaden/saken kort tid før fristen.
- Enklere saker som ikke kan behandles delegert, kan behandles på e-post, unntaksvis på Teams. Med enklere saker menes saker med korte frister som også krever styrets behandling.
- Befaringer.: Normalt kombineres et styremøte i året med generell befaring for å bli kjent i parken. Spesielle saker kan kreve befaring. Dersom saken er kjent i god tid, kan det være fordel å ta befaringen i tilknytning til forutgående møte.

- Møteinnkalling, saksforberedelser og protokoll legges ut på nasjonalparkstyre.no.

Innspill til enkeltsaker og alternative forslag til vedtak som nasjonalparkstyret skal behandle.

- Merknader, supplement og forslag til endret vedtak/ innstilling i forhold til forvalters innstilling, bør sendes til forvalter og øvrig styre i forkant av styremøtene. Dette bidrar til en god og rasjonell møteavvikling og mulighet til å forsterke vedtakets innhold og begrunnelser.

Rutiner etter at nasjonalparkstyret har behandlet saker

- Protokoll fra nasjonalparkstyrets møte sendes ut så snart som mulig etter møtet.
- Deltakerne får en uke på å komme med merknader til protokollen.
- Når protokollen er godkjent arkiveres den på nasjonalparkstyre.no
- Delegasjonsreglement i Jomfruland nasjonalpark

Grunneierrepresentantenes formidling til nasjonalparkstyret av lokale forhold og hendelser

- Grunneierrepresentantene kan benyttes i kommunikasjonen med øy befolkningen, som historisk kilde og andre forvaltningsmessige oppgaver.
- Grunneierrepresentanter har på lik linje med øvrige styremedlemmer anledning til å informere om relevante hendelser under møteposten «orienteringer»

Informasjon fra nasjonalparkforvalter til styrerepresentanter og rådgivende utvalg

- Rapporter, fagstoff og annet som forvalter mottar, videresendes til styret, rådgivende utvalg og velforeningene når dette synes relevant.

Kommunikasjon og design utvikles for nasjonalparken

- All utadrettet informasjon av forvaltningsmessig karakter, legges ut på nasjonalparkens hjemmesider. Øvrig, løpende informasjon legges på nasjonalparkens facebookside.
- Forvalter har ansvar for løpende kommunikasjon om nasjonalparken på sosiale medier.
- Forvalter holder kontakt med lokale og regionale medier med sikte på økt oppmerksomhet rundt nasjonalparken.

Samarbeid med kommune, fylkeskommune og andre nasjonalparker

- Arbeide for økt samarbeid mellom styret i nasjonalparken, vertskommunen og fylkeskommunen.
- Styrke samarbeidet mellom styrene i de marine nasjonalparkene.
- Legge til rette for formidling av marin forskning og kunnskap i samarbeid med universiteter og høyskoler, Havforskningsinstituttet m.fl.
- Samarbeid med besøkssenteret om formidling av verneverdiene.

Delegasjonsreglement for Jomfruland nasjonalpark

Jf. kap. 6.2 i vedtektene til Jomfruland nasjonalparkstyre kan styret gi forvalter delegert myndighet til å treffe vedtak av kurant karakter. i Styret i Jomfruland nasjonalpark gir forvalter delegert myndighet til å fatte vedtak i saker hvor det er etablert forvaltningspraksis etter:

- § 3 fjerde ledd g)., i)., j). og r).
- § 4 tredje ledd a). og b).
- § 5 sjuende ledd*.

**Forvalters delegasjonsmyndighet er begrenset til tillatelse til levendefangst av dyr i forbindelse med bestandsovervåkning eller forskning. Forvalters delegasjonsmyndighet omfatter ikke dispensasjon til utsetting av dyr i forbindelse med tillatelse etter § 3 fjerde ledd o).*

- § 6 annet ledd.
- § 7 fjerde ledd*

**Delegasjon gjelder i saker hvor ferdsel foregår på etablerte stier og veier i nasjonalparken, jf. retningslinjer i forvaltningsplanen.*

- § 8 fjerde ledd.
- § 9 fjerde ledd a). til g).

Forvalter gis videre delegert myndighet til å fatte vedtak etter verneforskriften § 11, jf. naturmangfoldloven § 48, i søknader om dispensasjon fra verneforskriften § 10 annet ledd – bruk av motordrevet modellfly eller lignende (droner).

Forvalters delegasjonsmyndighet følger ellers retningslinjer spesifisert i styrets vedtekter kap. 6.2.

Behandling

Torstein Kiil fremmet følgende tillegg: *Veiledende retningslinjer evalueres en gang i året.*

Vedtak

Retningslinjer enstemmig vedtatt.

2023/21: Søknad om etablering av flaggstang – gbnr. 7/163 – Styrmannsholmen

Innstilling

Jomfruland nasjonalparkstyre tillater ikke etablering av ny flaggstang på omsøkt plassering (grønn markering) på gbnr. 7/163 på Styrmannsholmen da tiltaket vurderes å ha være i strid med verneformålet i Jomfruland nasjonalpark. Tiltaket har videre en negativ visuell og privatiserende effekt i nasjonalparken. Nasjonalparkstyret finner ikke grunnlag for å dispensere fra verneforskriften § 11. Avslaget er hjemlet i verneforskriften § 3 annet ledd.

Etablert flaggstang (rødt merke) er i strid med verneformålet og må fjernes. Tiltakshaver gis fire uker fra vedtaksdato til å fjerne flaggstanga. Etablerte fester skal kappes jevnt med fjellet slik at skaden i svaberget blir minst mulig synlig.

Forvaltningsmyndigheten understreker at det ikke er tillat å bore i fjellet uten at det foreligger dispensasjon etter verneforskriften.

Behandling

Forvalter delte ut ettersendt tilleggsinformasjon fra søker. Informasjonen legges ved protokoll.

Torstein Kiil fremmet følgende endring til forvalters innstilling: Det tillates ikke etablering av flaggstang i Jomfruland nasjonalpark.

Formuleringen «*Jomfruland nasjonalparkstyre tillater ikke etablering av ny flaggstang på omsøkt plassering (grønn markering) (...)»* endres til «*Jomfruland nasjonalparkstyre tillater ikke etablering av ny flaggstang på gbnr. 7/163) (...)»*

Vedtak

Innstilling enstemmig vedtatt med følgende endring:

Jomfruland nasjonalparkstyre tillater ikke etablering av ny flaggstang på gbnr. 7/163 på Styrmannsholmen da tiltaket vurderes å ha være i strid med verneformålet i Jomfruland nasjonalpark. Tiltaket har videre en negativ visuell og privatiserende effekt i nasjonalparken. Nasjonalparkstyret finner ikke grunnlag for å dispensere fra verneforskriften § 11. Avslaget er hjemlet i verneforskriften § 3 annet ledd.

Etablert flaggstang (rødt merke) er i strid med verneformålet og må fjernes. Tiltakshaver gis fire uker fra vedtaksdato til å fjerne flaggstanga. Etablerte fester skal kappes jevnt med fjellet slik at skaden i svaberget blir minst mulig synlig.

Forvaltningsmyndigheten understreker at det ikke er tillat å bore i fjellet uten at det foreligger dispensasjon etter verneforskriften.

Styret vurderte informasjonen som er ettersendt av tiltakshaver. Styret fant ingen nye momenter som ikke er vurdert i saksfremstillingen. Ettersendt informasjon legges ved protokollen.

2023/22 Søknad om kommersielt merke – «Hæges vev»

Innstilling

Hæge C. Haarbye, «Hæges vev», tildeles kommersielt merke for *vevde produkter i ull fra lokal sau*. Miljødirektoratets retningslinjer og kriterier for tildeling i Jomfruland nasjonalpark skal overholdes. Det skal inngås skriftlig avtale mellom nasjonalparken og søker før merket er gyldig.

Behandling

Vedtak

Innstilling enstemmig vedtatt

2023/23: Oppdatering av opplysninger i Brønnøysundregisteret

Innstilling

Styret i Jomfruland nasjonalpark vedtar følgende endringer i Brønnøysundregisteret for org.nr. 921 645 996:

Gjeldende oppføring

Endring

Forretningsadresse:

Gjerpensgate 14
3716 SKIEN

Ytre Strandvei 15
3770 Kragerø

Kommune:

SKIEN

KRAGERØ

Postadresse:

Postboks 2603

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark,
Postboks 2076, 3103 TØNSBERG

3702 SKIEN

Internettadresse:

jomfrulandnasjonalpark.no/

Registrert i Enhetsregisteret:

05.11.2018

Stiftelsesdato:

16.12.2016

Daglig leder:

Morten Jarle Johannessen

Eirik Johansen Dobbedal

Aktivitet/bransje:

Forvaltning av Jomfruland nasjonalpark

Næringskode(r):

84.120 Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell, sosial virksomhet, undervisning, kirke, kultur og miljøvern

Sektorkode:

6100 Statsforvaltningen

Styre:**Styrets leder:**

Knut Jarle Sjørdalen

Nestleder:

Heidi Therese Herum

Styremedlem:

Thorstein Kiil

Viggo Nicolaysen

Kjell Ove Heistad

Signatur hver for seg:

Jone Blikra

Knut Jarle Sjørdalen

Morten Jarle Johannessen

Eirik Dobbedal

Behandling**Vedtak**

Innstilling enstemmig vedtatt.

2023/24: Eventuelt

Utbygging Himmel og hav: Forvalter undersøker om Jomfruland nasjonalpark skal følge opp utbygging på Himmel og hav.

Møtetid

Møtet varte i 4 timer. Med 2 time forberedelse.

Neste møte

11. september 2023

Avslutning for Morten J. Johannessen

Styret i Jomfruland nasjonalpark takker Morten J. Johannessen for engasjement og grundig arbeid for å etablere Jomfruland nasjonalpark i prosjektperioden fra 2013-2016 og drifte forvaltningen som nasjonalparkens første forvalter fra 2017 til 2023.

Flaggstang på gbnr. 7/163 – Styrmannsholmen

Innledning

Det vises til saksframlegg datert 2. mai 2023 vedrørende flaggstang på Styrmannsholmen. Innstillingen fra forvalter er at nasjonalparkstyret ikke «tillater etablering av ny flaggstang på omsøkt plassering» på Styrmannsholmen.

Innstillingen synes å bygge på en uriktig forståelse av sakens faktum, og det mangler hjemmel i verneforskriften. Dette vil bli kommentert nærmere nedenfor.

Sakens bakgrunn – saksopplysninger

Som det fremgår av saksframlegget, har det vært flaggstang på eiendommen siden 1960-tallet. Dette er godt dokumentert gjennom blant annet bilder, postkort m.v. Det har altså vært flaggstang på eiendommen i over 50 år før verneforskriften trådte i kraft 16. desember 2016, jf. forskriften § 16. Plasseringene er markert med *grønt merke* og med *gult merke* i situasjonskartet.

I 2021 var undertegnede i kontakt med kommunen med spørsmål om hvorvidt det var søknadspliktig å etablere en ny plassering for flaggstangen noen meter unna. Da det ble opplyst at tiltaket ikke var søknadspliktig, ble det på den bakgrunn etablert et nytt feste for flaggstangen. Flaggstangen har deretter stått på dette stedet, se bilder fra befaring 7. mars 2023 (markert med *rødt merke* i situasjonskartet).

Sakens rettslige side

Flaggstangfester etablert før verneforskriften trådte i kraft (grønt og gult feste)

Verneforskriften trådte i kraft 16. desember 2016.

Tiltak og aktiviteter som er i strid med vernebestemmelsene, og som «iverksettes etter at verneforskriften er trådt i kraft, krever tillatelse etter verneforskriften», se Miljødirektoratets rundskriv M106-2014 pkt. 2.1. Forskriften kan bare virke *fremover*, og ikke bakover i tid, jf. også Grunnloven § 97.

Eier av eiendommen har derfor rett til å beholde flaggstang og andre eksisterende tiltak på sin eiendom på opprinnelig plassering. At flaggstangen i perioder ikke har stått oppe grunnet vedlikehold, er ikke uvanlig, og det utløser heller ikke krav om søknad. Montering og demontering av en flaggstang på eksisterende fester er ikke et «*inngrep*».

For å tilbakeføre flaggstangen til ett av de to opprinnelige festene, vil det være behov for mindre *vedlikehold* av festene. Siden festene allerede er etablert og påvist, utgjør ikke dette et inngrep etter forskriften § 3 første ledd. Det gir ingen endret påvirkning av naturmiljø eller kulturminner.

Bestemmelsene i § 3 første ledd er uansett ikke til hinder for «vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring», jf. § 3 tredje ledd bokstav a.

Nasjonalparkstyret har derfor ikke hjemmel i verneforskriften for å forby at flaggstang føres tilbake til en av plasseringene som er fast etablert mange år før forskriften trådte i kraft (grønt og gult feste).

Flaggstangfeste fra 2021 (rødt feste)

Som det fremgår av saksframlegget er det etablert et nytt feste for flaggstang. Dette ble etablert i 2021, og dermed etter at forskriften trådte i kraft. Det erkjennes at dette er et «inngrep» i relasjon til forskriften § 3 første og annet ledd, og at det derfor skulle vært søkt om tiltaket før det ble iverksatt. Jeg beklager dette, men det skyldes at jeg ikke var kjent med kravet. Som opplyst over, var heller ikke kommunen klar over dette da de ble kontaktet før tiltaket ble utført.

Tiltaket det er snakk om er lite, og det er allerede gjennomført. Av eksemplene som nevnes i forskriften § 3 annet ledd, er dette mest sammenlignbart med de aller minst inngripende tiltakene som oppsetting av et skilt. Når det i tillegg allerede er etablert en rett til å ha flaggstang på eiendommen noen meter unna før forskriften trådte i kraft, blir spørsmålet om det å ha en flaggstang stående ved rødt merke i stedet for ved grønt eller gult, vil stride mot vernevedtakets formål eller om det kan påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. dispensasjonsbestemmelsen i § 11. Selve gjennomføringen av tiltaket kan i den forbindelse ikke tillegges vekt, da det er en eventuell fjerning som nå vil kunne lede til forurensning og støy, se forskriften § 10.

Etter Miljødirektoratets rundskriv M106-2014 side 10, er det sentralt at det ved vurderingen foretas en analyse av hvilke naturverdier som finnes på stedet for tiltaket, og hvilken påvirkning tiltaket vil ha for verneformålet og verneverdiene. Det er altså selve formålet med vernet som må være sentralt ved bedømmelsen, se naturmangfoldloven § 8 og rundskrivet pkt. 3.2. Om dette heter det i rundskrivet:

Formålet med opprettelsen av det enkelte verneområde tillegges stor vekt ved fortolkning av vernevedtak. Enkelbestemmelser skal fortolkes i lys av formålsbestemmelsen i verneforskriften. I noen eldre verneforskrifter er formålsbestemmelsen kort og lite presis. Det kan derfor være nødvendig å se om forarbeidene, for eksempel vurderinger av registreringsmaterialet, kan gi nærmere veiledning om hvilke verdier vernet skal ivareta.

I saksframlegget er dette ikke vurdert. Det som fremheves for å skulle gi avslag er at dette vil ha en «negativ visuell og privatiserende effekt», og at ny plassering av flaggstangen vil berøre «urørt fjell [som] er en særlig prioritet i disse områdene». Hva som oppleves som visuelt belastende og privatiserende, faller utenfor verneformålet etter forskriften § 1. Men det er også vanskelig å se at flytting av en flaggstang fra grønt eller gult merke til rødt merke, kan være privatiserende. Om noen opplever en plassering visuelt bedre enn en annen, er klart utenforliggende hensyn. Dersom tiltaket var søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, ville dette vært noe *kommunen* skulle vurdere etter loven § 29-2 om visuelle kvaliteter. Dette er ikke et spørsmål for nasjonalparkstyret.

Det eneste som gjenstår er merknaden om at urørt fjell er en særlig prioritet i disse områdene. Det er likevel ikke fremhevet i verneforskriften § 1. Det som fremheves er ønsket om å videreføre et «landskap som er uten tyngre naturinngrep». Når spørsmålet er begrenset til flytting av en flaggstang, kan dette ikke anses som et tyngre naturinngrep. Det er heller ikke «urørt fjell» som er naturtypen som fremheves i forskriften § 1 annet ledd, men «kystnære sandmarker, dyner, strandenger og edellauskog» samt «rullestein og strandvoller», se også forslag til verneplan PRE-2016-12-16-1630 pkt. 1 og 7.

Når forutsetningen for søknaden om dispensasjon for flytting er at flaggstangen i stedet for å stå på gult eller grønt merke, flyttes til allerede etablert merke (rødt), kan det ikke ses at dette er i strid med formålet med vernet. Det er et meget begrenset tiltak, og vilkårene for dispensasjon er derfor oppfylt. Det bemerkes for øvrig at forslaget til pålegg om fjerning i større grad fremstår å være i strid med formålet med forskriften enn selve flyttingen av flaggstang, jf. over.

Kragero skjærgård

10:49 ↗

4G

Ferdig

9 av 9

